

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul "Iulia Hasdeu" din Cahul

"Aprob"

Directorul Colegiului "Iulia Hasdeu" Cahul

Tataru Gheorghe

"16" iunie 2017

Curriculumul modular

S.07.O.032 Asistența socială a persoanelor în etate

Specialitatea 92310 Asistență socială

Calificarea

Lucrător social

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Aprobat:

La ședința Consiliului Profesorat al Colegiului "Iulia Hasdeu" din Cahul

Director

Tataru Gheorghe

"16" iunie 2017

Autori:

Piscunov Alexandra, grad didactic unu, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Recenzenți:

Chihai Raisa, director adjunct instruire și educație, Colegiu „Iulia Hasdeu”

Rența Valentina, șef secție asigurarea calității, Colegiu „Iulia Hasdeu”

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II.Motivația utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III.Competențele profesionale specifice disciplinei.	5
IV. Administrarea disciplinei	6
V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.	6
VI. Unitățile de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor	15
VIII. Lucrări practice recomandate	18
IX. Sugestii metodologice	19
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	20
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	21
XII. Resursele didactice recomandate pentru procesul de studii.....	21
XIII.Resursele didactice recomandate elevilor	Ошибка! Закладка не определена.

I. Preliminarii

Gerontologia, ca termen, se definește ca știința a proceselor de îmbătrânire. Din punct de vedere social, bătrânețea este echivalată cu dezorganizarea față de rolurile sociale ,retragerea din viața profesională și adaptarea altor roluri dintre care unele cu caracter activ, „Compensator”. Dintre cele mai semnificative schimbări de bătrânețe se pot menționa următoarele:

- Pensionarea, ca „ieșirea” din viața activă
- Separarea de copii,determinată de căsătoria acestora
- Decesul partenerului ca principală sursă de izolare și singurătate
- Dependența,izolarea și anomie individuală

Statutul bătrânului seamănă în multe privințe cu cel al bolnavului, însă bătrânul nu se poate baza întotdeauna pe un ajutor competent și specializat cu care să coopereze în scopul însănătoșirii. Persoanelor vârstnice trebuie să li se garanteze un mod de trai demn și în siguranță, liberi de exploatare și neafectare de rele tratamente fizice sau mentale. Persoanele vârstnice trebuie să fie abordate cu demnitate cu privire la modul lor de viață, cultură, credințele și valorile personale, indiferent de vârstă, sex, apartenență etnică, incapacitate sau alte condiții și să fie valorizate independent de contribuția lor economică.

II.Motivația utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Schimbările parvenite în societate pe parcursul ultimilor ani influențează toate aspectele vieții fiecărei persoane, inclusiv a celor vârstnice. Categoria dată este considerată drept una din cele mai vulnerabile categorii ale societății.

Curriculum cursului „Asistența socială a Persoanelor în Etate” se încadrează în problematica reformei sistemului social și de învățământ din Republica Moldova și se axează pe tendințele actuale ale dezvoltării teoriei și practicei educaționale. Din analiza unor realități sociale se reliefează relația :calitatea formării specialiștilor – calitatea vieții,relație perenă,dar în permanentă tendință de schimbare a dimensiunilor, în funcție de schimbările produse în societate.

Curriculum „Asistența socială a Persoanelor în Etate” acoperă cadrul epistemologic,teoretic și proiectiv în procesul de formare a specialiștilor pentru domeniul Asistență socială. Disciplina oferă o triplă perspectivă: descriptivă, normativă și acțională. Prezentul suport propune aplicarea conceptului „axarea” pe cel ce învață,care are menirea de a produce schimbare fiind un model metodologic în procesul didactic care se reperează pe realizarea unor sarcini ce ghidează învățarea activ participativă a elevului,dobândirea achizițiilor academice și practice necesare unui specialist în domeniul Asistenței sociale. Acest Curriculum are următoarele funcții:

- Coordonează procesul de instruire

- Asigură repere privind elaborarea proiectelor de implicare comunitară și socială
- Asigură baza privind elaborarea notelor de curs, ghidurilor metodologice cu referire la asistența socială a persoanelor în etate.
- Asigură baza criterială și instrumentală a evaluării și situației beneficiarului

În tendința de a realiza o educație de calitate, e nevoie să asigurăm contextul educațional optim, care se constituie în mare parte din resursele implicate în proces, precum și aplicarea unui șir de principii ce vor asigura achiziționarea cunoștințelor și însușirea competențelor necesare specialistului de înaltă calificare în domeniul asistenței sociale:

- Libera alegere cu condiția conștientizării responsabilității pentru profesia aleasă;
- Aplicarea practică a cunoștințelor elevilor;
- Folosirea la maxim a oportunităților de implementare a cunoștințelor în activitățile practice.

III.Competențele profesionale specifice disciplinei.

CS1. Definirea noțiunii și esenței Gerontologiei

CS2. Identificarea sarcinilor și funcțiilor asistenței sociale a persoanelor vârstnice

CS3. Argumentarea specificului bătrâneții din perspectiva asistenței sociale

CS4. Aplicarea politicilor Guvernamentale referitor la Asistența socială a Persoanelor în Etate

CS5. Inițierea măsurilor privind deservirea socială a persoanelor în etate

CS6. Demonstrarea capacități de evaluare și autoevaluare în lucrul cu persoanele în etate.

CS7. Argumentarea și aprecierea rolului familiei și a echipei multidisciplinare în susținerea și îngrijirea vârstnicilor

CS8. Analizarea rolului instituțiilor rezidențiale privind îngrijirea pe termen lung a vârstnicilor

CS9. Aplicarea abilităților privind înregistrarea informațiilor și realizarea anchetelor de caz, evaluarea nevoilor și resurselor clienților.

CS10. Inițierea și acordarea de sprijin în implicarea persoanelor în etate în diferite forme de terapie ocupațională;

CS11. Proiectarea activităților pentru realizarea Educației Adulților,

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	120	40	20	60	Examen	4

V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Asistența socială a persoanelor în Etate - noțiuni generale	10	4	2	4
2.	Protecția Socială a Persoanelor în Etate ,concepte, menire	10	2	2	6
3.	Adaptarea persoanelor vârstnice la schimbările de statut.	12	2	2	8
4.	Munca socială cu bătrânii din perspectiva pedagogică	8	2	2	4
5.	Terapia ocupațională	10	2	2	6
6.	Asistența socială a persoanelor vârstnice în Republica Moldova	10	2	2	6
7.	Populația. Instrumentele demografice	8	2	2	4
8.	Educarea adulților –factor important în procesul lor de reintegrare.	12	2	4	6
9.	Dependența persoanelor vârstnice	8	2	2	4
10.	Menținerea la domiciliu a Persoanelor în Etate	8	2	2	4
11.	Maltratarea vârstnicului	6	2	2	2
12.	Instituționalizarea persoanelor vârstnice	6	2	2	2

13.	Forme de protecție socială a PE	6	2	2	2
14.	Sistemul de pensie	6	2	2	2
Total		120	40	20	60

VI. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Asistența Socială a Persoanelor în Etate - noțiuni generale.		
<p><i>UC1.</i> Argumentarea conceptului de Asistență Socială a PE</p> <p><i>UC2.</i> Identificarea etapelor în evoluția istorică a AS a PE</p> <p><i>UC3.</i> Identificarea specificului asistenței sociale în diferite etape ale istoriei</p> <p><i>UC4.</i> Comentarea sarcinilor și funcțiilor asistenței sociale a persoanelor vârstnice</p>	<p>1. Gerontologia. Bătrânețea –accepțiuni și controverse</p> <p>2.Aspecte psihologice ale îmbătrânirii</p> <p>3.Aspecte externe ale îmbătrânirii</p> <p>4.Aspecte interne ale îmbătrânirii</p> <p>5.Drepturile persoanelor în Etate</p>	<p>A1. Argumentarea conceptelor științifice cu referire la Gerontologie</p> <p>A2. Prelucrarea unui număr vast de izvoare pentru determinarea istoricului de Asistență social a Persoanelor în Etate</p> <p>A3. Determinarea aspectelor îmbătrânirii . Fizice, Psihologice, Interne</p> <p>A4. Elaborarea recomandărilor pentru Amânarea procesului de îmbătrânire</p>
2. Protecția Socială a Persoanelor în Etate .Concepte. Menire.		
<p><i>UC5.</i> Identificarea variatelor concepte de protecție socială</p> <p><i>UC6.</i> Argumentarea: funcțiilor și principiilor Sistemului de protecție socială.</p>	<p>1.Protecția socială - concepte</p> <p>2.Protecția Socială a Persoanelor în etate</p> <p>3.Funcțiile sistemului de Protecție Socială</p> <p>4.Principiile sistemului de Protecție Socială</p>	<p>A5. Argumentarea conceptului de Protecție socială</p> <p>A6. Ajustarea principiilor Sistemului de protecție socială la situațiile concrete</p> <p>A7. Recunoașterea funcțiilor sistemului de protecție socială</p> <p>A8. Respectarea principiilor sistemului de protecție socială în contexte sociale concrete</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
3. Adaptarea persoanelor vârstnice la schimbările de statut		
<p><i>UC7.</i> Argumentarea Perspectivelor individuale și familiale de dezvoltare pe parcursul vieții</p> <p><i>UC8.</i> Argumentarea rolului creării condițiilor sanitare în menținerea statutului Social a PE</p> <p><i>UC9.</i> Explicarea noțiunii de Carivergis.</p>	<p>1.Îmbătrânirea - perspective de dezvoltare individuală și relațională</p> <p>2.Structuri familiale diverse - necesități diferite</p> <p>3.Bătrânul-ca resursă în nucleul Familiei</p> <p>Munca, activități socialmente utile, Voluntariat</p> <p>4.Integrarea dintre sanitar și social</p> <p>Planul de îngrijire - Carivergis</p> <p>5.Promovarea culturii domiciliare.</p> <p>6.Ajutor pentru cei ce ajută – grupurile de ajutor mutual</p>	<p>A9. Elaborarea recomandărilor pentru asigurarea unui sistem relațional eficient</p> <p>A10. Propunerea soluțiilor de sprijin celor ce ajută</p> <p>A11. Argumentarea necesității lansării inițiativelor de Carivergis</p> <p>A12. Propunerea soluțiilor de sprijin celor ce ajută</p> <p>A13. Identificarea potențialilor voluntari</p> <p>A14. Relevarea tangențelor</p> <p>A15. între sanitar și social</p>
4. Munca socială cu bătrânii din perspectiva pedagogică		
<p><i>UC10.</i> Identificarea și argumentarea rolurilor în AS</p> <p><i>UC11.</i> Determinarea varietății structurilor de personalitate ale clienților</p> <p><i>UC12.</i> Relevarea tipurilor de atitudini în raport cu PE</p>	<p>1.Diferite roluri ale AS,</p> <p>2.Structuri de personalitate ale clienților</p> <p>3.Tipuri de atitudini necesare activității de pedagog social, relația empatică</p>	<p>A16. Identificarea și aplicarea tehnicilor de muncă cu diferite persoane vârstnice în funcție de structura lor de personalitate.</p> <p>A17. Demonstrarea tehnicilor de relație empatică</p> <p>A18. Stabilirea interdependenței dintre tipul de comunicare și structurile de personalitate ale clienților</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
5. Terapia ocupațională		
<p><i>UC13.</i> Relevarea variatelor aspecte de Terapie Ocupațională</p> <p><i>UC14.</i> Elaborarea planurilor de implicare a Beneficiarilor în activități de terapie ocupațională</p>	<p>Conceptul de terapie ocupațională</p> <p>Evoluția conceptului de T.O.</p> <p>Tipuri de T.O.</p> <p>Tehnici de identificare și Elaborare a proiectelor de T.O.</p>	<p>A19. Realizarea vizitelor în diferite centre care practică Terapii Ocupaționale.</p> <p>A20. Propunerea de soluții noi de T.O.</p> <p>A21. Identificarea capacităților clienților</p> <p>A22. Aplicarea diferitor tipuri de T O.</p>
6. Asistența socială a persoanelor vârstnice în Republica Moldova		
<p><i>UC15.</i> Identificarea aspectelor legislative cu referire la asistența Socială a Persoanelor în Etate în RM</p> <p><i>UC16.</i> Completarea actelor de asistență juridică.</p>	<p>1. Legislația RM : Constituția Codul muncii. Codul familiei.</p> <p>2. Asistența juridică</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perfectarea procurii. - Testamentul - Menținerea dreptului de întreținere de la soț. <p>3. Obligațiile copiilor față de părinți</p>	<p>A23. Aplicarea elementelor de cultură juridică în perfectarea actelor juridice:</p> <p>A24. Perfectarea procurii.</p> <p>A25. Perfectarea Testamentului</p> <p>A26. Perfectarea Demersurilor</p> <p>A27. Consultarea clienților în cunoașterea drepturilor și obligațiilor copiilor față de părinții în Etate</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
7. Populația. Instrumentele demografice		
UC17. Aprecierea necesității cunoașterii instrumentelor demografice.	1.Populația.Instrumentele demografice. 2.Gospodăriile și familiile. Urbanizarea și distribuția. 3.Mișcarea populației. Calculul populației Rata de creștere. Perioada de dublare a populației.	A28. Examinarea fenomenelor demografice A29. Generarea ideilor pentru soluționarea problemelor demografice. A30. Elaborarea proiectelor pentru reglementarea problemelor demografice A31. Argumentarea fenomenelor sociale și demografice: Natalitate, morbiditate, mortalitate, nupțialitate, divorț, rata, cohortă etc
8. Educarea adulților –factor important în procesul lor de reintegrare.		
UC18. Definirea conceptului de Educație a adulților UC19. Argumentarea rolului diferitor prestatori de servicii educaționale: obligațiile financiare, fixarea drepturilor cetățenilor la învățare pe parcursul vieții.	Conceptul de educare a adulților Scopul și obiectivele educației adulților Structuri organizaționale implicate în procesul de realizare a educației adulților Studierea experienței Țărilor Pribaltice, Ucraina, Belarusia.	A32. Realizarea studiilor sociologice pentru identificarea prestatorilor, de servicii educaționale pentru persoanele adulte. A33. Identificarea și selectarea potențialilor beneficiari pentru implicarea în procesul educațional. A34. Stabilirea relațiilor de comunicare, colaborare și parteneriat cu diferiți actori implicați în procesul de educație a adulților.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
9. Dependența persoanelor vârstnice		
<p>UC20. Aprecierea cunoașterii tehnicilor de prevenire a dependenței persoanelor vârstnice.</p> <p>UC21. Distingerea și argumentarea indicilor situațiilor de risc în apariția dependenței.</p>	<p>1.Diagnosticul dependenței.</p> <p>2.Indicii situației de risc:</p> <p><i>La nivel de persoană</i></p> <p><i>La nivel de comportament</i></p> <p><i>La nivel de locuință</i></p>	<p>A35. Estimarea indicatorilor dependenței a Persoanelor În Etate</p> <p>A36. Aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de apariție a dependenței</p> <p>A37. Identificarea rețelei de prestatori de servicii pentru prevenirea dependenței</p> <p>A38. Asigurarea funcționării serviciilor în situații de dependență</p>
10. Menținerea la domiciliu a Persoanelor în Etate		
<p>UC22. Argumentarea locului și rolului fiecărui specialist în procesul de prevenire a incapacității funcționale.</p> <p>UC23. Comentarea listei de atribuții ale actorilor sistemului social implicat în procesul de adaptare a mediului la incapacitate.</p>	<p>Lupta contra incapacităților și tulburărilor funcționale.</p> <p>Componenta echipei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medicii curanți; • Asistentele medicale; • Kinetoterapeuții; • Logopezii; • Ergoterapeuții; • Asistenții sociali; • Farmaciștii. <p>Adaptarea mediului la incapacitate. Obiectivul. Familia. Ajutoare sanitare și sociale . Ajutoare de menținere la domiciliu</p> <p>4.Repartiția intervenției la domiciliu. Lucrul cu fișa „Repartiția intervențiilor la domiciliu”</p>	<p>A39. Recrutarea specialiștilor pentru echipa de intervenție la domiciliu</p> <p>A40. Constituirea echipei pentru asigurarea menținerii la domiciliu a PE</p> <p>A41. Repartizarea atribuțiilor pentru fiecare membru al echipei</p> <p>A42. Monitorizarea procesului de menținere la domiciliu a Persoanelor în Etate.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
11. Maltratarea vârstnicului		
<p>UC24. Descrierea formelor de abuz asupra Persoanelor în Etate.</p> <p>UC25. Argumentarea cauzelor și consecințelor maltratării vârstnicului.</p>	<p>Abuzul: fizic, emoțional sexual, juridic, economic.</p> <p>Neglijarea: Emoțională, fizică, juridică</p>	<p>A43. Identificarea pașilor în prevenirea formelor de abuz în raport cu persoanele în Etate</p> <p>A44. Selectarea și aplicarea tehnicilor de prevenire a abuzului persoanelor în Etate</p> <p>A45. Elaborarea recomandărilor pentru prevenirea, diminuarea și excluderea formelor de abuz.</p>
12. Instituționalizarea persoanelor vârstnice		
<p>UC26. Aprecierea respectării deontologiei în procesul de instituționalizare a vârstnicilor.</p> <p>UC27. Relevarea și explicarea exigențelor în contextul instituționalizării.</p>	<p>Termenul instituționalizării.</p> <p>Termen lung, scurt.</p> <p>Cauzele instituționalizării.</p> <p>Exigențe de instituționalizare.</p> <p>Calitatea serviciilor.</p> <p>Efectele instituționalizării.</p> <p><i>Când se instituționalizează?</i></p> <p><i>Cum organizăm plasamentul</i></p>	<p>A46. Manifestarea comportamentului Deontologic în procesul instituționalizării</p> <p>A47. Organizarea judicioasă a instituționalizării PE</p> <p>A48. Realizarea comentariilor cu referire la efectele instituționalizării</p> <p>A49. Inițierea modalităților de alternativă a instituționalizării</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
13. Forme de protecție socială a Persoanelor în Etate		
<p><i>UC28.</i> Identificarea formelor de protecție socială a Persoanelor în Etate</p> <p><i>UC29.</i> Explicarea mecanismului de identificare a formelor de protecție socială în raport cu clientul</p>	<p>Tutela persoanelor în Etate</p> <p>Politici Sociale referitor la Asistența socială a Persoanelor în Etate</p> <p>Alocații sociale.</p> <p>Acte necesare la cazarea în azil.</p> <p>Asistența medicală a PE</p> <p>Dreptul la asigurarea sănătății.</p> <p>Volumul de asistență medicală.</p> <p>Servicii de diagnostic.</p>	<p>A50. Prelucrarea datelor și utilizarea actelor Legislative în procesul de determinare a formelor de protecție socială în raport cu clientul</p> <p>A51. Elaborarea pachetului de acte necesare stabilirii formelor de protecție a PE</p> <p>A52. Facilitarea relației Persoană în etate-sistemul de protecție socială</p> <p>A53. Lansarea recomandărilor pentru asigurarea folosirii drepturilor la: Asistență juridică, socială, medicală</p>
14. Sistemul de pensie		
<p><i>UC30.</i> Examinarea modalității de asigurare a sistemului de pensie</p> <p><i>UC31.</i> Identificarea mecanismului de calculare și indexare a pensiilor</p>	<p>Pensionarea. Reformarea sistemelor de pensii.</p> <p>Indexarea pensiilor după pensionare.</p> <p>Vârstele de pensionare.</p> <p>Stagiul de cotizare.</p>	<p>A54. Calcularea stagiului de cotizare după carnetele de muncă a persoanelor vârstnice</p> <p>A55. Argumentarea sistemului de indexare a pensiilor.</p> <p>A56. Dirijarea traseului Beneficiar-CNAS</p> <p>A57. Consultarea Legislației actualizate (după Monitorul oficial)</p>

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Atitudinea omului față de procesul de îmbătrânire			
1.1 Forme individuale ale bătrâneții. 1.2 Munca socială cu bătrânii tineri. 1.3 Munca socială cu bătrânii bătrâni.	De elaborat un set de recomandări pentru munca socială cu bătrânii tineri și bătrânii bătrâni	Prezentarea și argumentarea Informației relevante în contextul muncii cu Bătrânii tineri și bătrânii bătrâni	Săptămâna 1 2 ore
2. Problemele cu care se confruntă bătrânii.			
2.1 Varietatea problemelor cu care se confruntă bătrânii	Identificarea potențialelor cauze ce pot duce la apariția problemelor	Comentarii la problemele identificate	Săptămâna 2
3. Adaptarea persoanelor vârstnice la schimbările de statut.			
3.1 Principiile reabilitării persoanelor în Etate în urma problemelor și eficiența lor. 3.2 Statutul vârstnicilor după pensionare. 3.3 Importanța motivației în continuarea activității profesionale.	Listarea și argumentarea principiilor reabilitării persoanelor în Etate în urma problemelor și eficiența lor. Elaborarea comunicărilor având ca subiect <i>Motivația</i> . Pliant Principiile reabilitării	Prezentarea Referatelor, pliantelor	Săptămâna 3
4. Integrarea dintre sanitar și social			
4.1 Ajutor pentru cei ce ajută	Elaborarea unui șir de recomandări pentru susținerea celor care ajută.	Studii de caz. Joc de rol. Simulări.	Săptămân4

5. Munca socială cu bătrânii din perspectiva pedagogică.			
5.1 Diferite roluri ale AS 5.2 Structuri de personalitate ale clienților 5.3 Tipuri de atitudini necesare activității de pedagog social 5.4 Relația empatică	Identificarea varietății tehnicilor de muncă cu diferite persoane vârstnice în funcție de structura lor de personalitate. Elaborarea de recomandări practice : determinarea structurii de personalitate a beneficiarului concret	Derularea prezentării recomandărilor Studii de caz. Joc de rol. Simulări	Săptămâna 5
6. Conceptul de terapie ocupațională.			
6.1 Evoluția conceptului de T.O. 6.2 Tehnici de identificare și 6.3 Elaborare a proiectelor de T.O: Meloterapia, Kinetoterapia Artterapia.	Elaborarea unui plan de implicare a Beneficiarilor în activități de terapie ocupațională.	Prezentare și adnotare reciprocă.	Săptămâna 6
7. Protecția socială a persoanelor vârstnice.			
7.1 Formele contributive de protecție socială (asigurările sociale, pensiile) 7.2 Formele noncontributive (asistența socială).	Listarea și argumentarea formelor contributive și non contributive ale asigurărilor sociale.	Analiza cazurilor concrete identificate (cu respectarea principiului confidențialității)	Săptămâna 7

8. Asistența socială a persoanelor vârstnice în Republica Moldova			
<p>8.1 Îngrijirea persoanelor în Etate la domiciliu. Probleme și dificultăți.</p> <p>8.2 Rolul echipei pluridisciplinare(asistenți sociali, medici, psihologi, juriști) în oferirea serviciilor de calitate persoanelor în etate.</p> <p>8.3 Modele de intervenție și tratament pentru persoanele vârstnice.</p>	Elaborarea fișei de atribuții și activități pentru echipa pluridisciplinară în cazul îngrijirii la domiciliu a Persoanelor în Etate.	Prezentarea fișelor de atribuții Joc de rol, dezbateri	Săptămâna 8
9. Populația. Instrumentele demografiei			
<p>9.1 Instrumentele demografiei.</p> <p>9.2 Calculul populației. Rata de creștere. Perioada de dublare a populației.</p>	<p>Studierea și analiza factorilor de menținere ori diminuare a indicatorilor demografici.</p> <p>Selectarea/Elaborarea recomandărilor pentru asigurarea echilibrului demografic.</p>	Prezentarea studiilor sociologice realizate.	Săptămâna 9
10. Educarea adulților –factor important în procesul lor de reintegrare			
<p>10.1 Scopul și obiectivele educației adulților</p> <p>10.2 Structuri organizaționale implicate în procesul de realizarea educației adulților</p>	<p>Identificarea centrelor (prestatoare de servicii educaționale pentru adulți)din țară și raion, oraș</p> <p>Excursii de studiu la centrele de agrement pentru maturi</p>	Raport informativ Despre rezultatele studiului cu referire la activitatea centrelor	Săptămâna 10
11. Dependența persoanelor vârstnice			
<p>11.Diagnosticul dependenței.</p> <p><i>Indicii situației de risc:</i></p> <p><i>La nivel de persoană</i></p> <p><i>La nivel de comportament</i></p> <p><i>La nivel de locuință</i></p>	Completarea fișei de evaluare în determinarea diagnosticului dependenței a persoanelor vârstnice	Prezentarea fișei cu indicatori de intependență	Săptămâna11

12. Menținerea la domiciliu a persoanelor în etate			
12.1 Contribuția familiei în eforturile de îngrijire. 12.2 Lupta contra incapacităților și tulburărilor funcționale. Componenta echipei. 12.3 Adaptarea mediului la incapacitate	Elaborarea unui plan de acțiuni pentru includerea echipei în activitatea de Luptă împotriva incapacităților și tulburărilor funcționale.	Prezentarea și argumentarea	Săptămâna12
13. Maltratarea vârstnicului.			
13.1 Abuzul: fizic, emoțional, sexual, Juridic, economic 13.2 Neglijarea: Emoțională, fizică, juridică	Elaborarea pliantelor cu indicații și recomandări pentru a facilita procesul de diminuare a maltratării vârstnicului	Prezentarea și distribuirea pliantelor	Săptămâna13
14. Forme de protecție socială a persoanelor în Etate			
14.1 Relații de parteneriat cu persoanele implicate în procedura tutelei.	Elaborarea hărții conceptuale a actelor necesare în realizarea procedurii de tutelă și curatelă <i>Elaborarea pachetului de acte necesare stabilirii formelor de protecție</i>	Prezentare și argumentare	Săptămâna14
15. Sistemul de pensie.			
15.1Reformarea sistemelor de pensii 15.2 Reformarea sistemelor de pensii	Selectarea din Monitorul Oficial a modificărilor a procesul de Indexare a pensiei pe ultimii ani	Prezentare și argumentare Conținutului și veridicității informațiilor din Monitorull Oficial	Săptămâna15

VIII. Lucrări practice recomandate

1. Referate : Educația adulților-experiențe din Țările Europene
- 2.Elaborarea pliantelor Populația. Instrumentele demografiei. Studiu demografic.

- 3.Elaborarea Fișei de atribuții pentru membrii echipei pluridisciplinare în îngrijirea la domiciliu a Persoanelor în etate
- 4.Elaborarea HC : Munca socială cu bătrânii din perspectiva pedagogică: Diferite roluri ale AS, structuri de personalitate ale clienților, tipuri de atitudini necesare activității de pedagog social, relația empatică
- 5.Comunicări,Prezentări PP, Referate, Pliante: Dependența persoanelor vârstnice
- 6.Recomandare la tema : Tehnici de realizare a terapiei ocupaționale(ergoterapie, artterapie, meloterapie, etc) . **Notă:** Subiectul –la discreția elevului
- 7.Identificarea Condițiilor /criteriilor de stabilire a pensiei
- 8.Identificarea mecanismului de calculare a stagiului de cotizare(etape contributive și necontributive)
- 9.Elaborarea Hărților Conceptuale cu referire la : Tipuri de terapie ocupațională.
- 10.Elaborarea unui plan Testarea situațiilor de criză în prevenirea instituționalizării persoanelor în etate
11. Aplicare Chestionarelor și testelor pentru identificarea preferințelor educaționale în rândul populației adulte/vârstnice
12. Elaborarea regimului zilei și a planului de acțiuni pentru echipa pluridisciplinară în scopul asigurării menținerii la domiciliu a persoanelor în etate
- 13.Elaborarea portofoliilor.
14. Elaborarea suportului de curs la disciplină Asistența Socială a Persoanelor în Etate(opțional, la dorința elevului).
- 15.Realizarea activităților de voluntariat în centrele pentru persoanele în etate

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la Disciplina ” Asistența socială a persoanelor în etate” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar în ipostază lucrători sociali. Locul de desfășurare a activităților de învățare se recomandă a fi o sală bine echipată, bine iluminată,cu mese și scaune confortabile și într-un număr suficient pentru toți participanții la procesul educational. Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative care:

- Sunt centrate pe elev și activitate;
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii, formarea aptitudinilor și a deprinderilor;
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea;
- Determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale;

- Stimulează proiectarea și realizarea activităților menite la reintegrarea persoanelor în etate după ieșirea la pensie.

Vor fi aplicate metode bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă.

Metodele utilizate pot fi clasificate după anumite categorii:

Metode centrate pe analiza fenomenului, producerea ideilor, rezolvarea de probleme, metode bazate pe reflecție, observare și acțiune, metode bazate pe utilizarea și dezvoltarea relaționărilor în grupuri, metode bazate pe cooperare.

Se vor alege cele mai potrivite metode didactice: Brainstormingul, Listarea atributelor, problematizarea, tehnica votării anemie, manuscrisul pierdut, tehnica: oferta de 100 de lire, fișa personală, tehnica delphi, Jocul de rol, Simulările, tehnica fisboing(osul de pește), analiza SWOT, Tehnica PEST, demonstrare, explicații, descoperire, discuția în grup, dezbateră/ masa rotundă, studiul de caz, observarea individuală, discuții-panel, Diagrama Venn, Explozia Stelară, Etc. Specificul modulului impune metode didactice interactive, recomandând mai ales învățarea prin metode practice, proiecte, portofoliul . În activitățile individuale, accentul se va pune pe studiere, analiza și sistematizarea materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, sarcini specifice etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive, atitudinale și aplicative sunt prezentate mai jos:

Să definească principalele repere teoretice ale Gerontologiei și geriatriei;

Să argumenteze Rolul lucrătorului social în asigurarea unui trai decent și demn pentru persoanele în etate;

Să stabilească obiective bine conturate în menținerea unui feedback continuu între beneficiar, familie, comunitate și instituțiile responsabile.

Să opereze cu concepte specifice disciplinei: Geriatrie, gerontologie, deontologie, terapie ocupațională, proiectare, organizare, comunicare, conducere, coordonare, îndrumare, motivare, consiliere, control, evaluare, intervenție, situații de criză, proiect comunitar, voluntariat, beneficiar, sistem de referință, comunitate, empatie, personalitate, toleranță, indulgență etc

Să elaboreze proiecte de soluționare a problemelor Persoanelor în Etate.

Să asigure realizarea relațiilor de parteneriat între toți actorii implicați în abordarea vieții și activității Persoanelor în Etate

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sala de curs
Pentru orele practice	Sala de curs, Biblioteca, Vizite de studii în instituțiile de aplicații sedii ale ONG-urilor, instituții ce prestează servicii educaționale pentru persoanele adulte
Cerințe tehnice	
Respectarea cerințelor ergonomice	Mese și scaune comode, iluminare conform standardelor, respectarea duratei orelor de curs și a pauzelor, aplicarea judicioasă a metodologiei de predare, învățare-evaluare

XII. Resursele didactice recomandate pentru procesul de studii

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
-----------------	---------------------------	---	---

			le
1.	Bruna Zani, Augusto Palmonari Manual de Psihologia comunității	Sala de lectură	3
2.	Eugenia Popescu Pedagogia sociala în fața problemelor șomajului și ale populației vârstnice, ed. Didactica Pedagogică. București 1999	Sala de lectură	2
3.	Ludmila Petrimari Drepturile persoanelor în vârstă de pensioare Sistemul de asigurare a pensiilor pentru limita de vârstă, Centrul pentru Drepturile omului în Moldova, 2012	Catedra Asistență socială	1
4.	Populația, definiții și indicatori Ghid pentru jurnaliști, profesori, studenți și pentru toți cei interesați de demografie, Chișinău, 2008 Fondul ONU pentru Populație	Catedra Asistență socială	1
5.	Constituția R.M., Codul Familiei al RM, Codul Muncii al RM	Sala de lectură	20
6.	Codul Familiei al RM	Catedra Asistență socială	20
7.	Codul Muncii al RM	Sala de lectură	20
8.	G.Neamțu Tratat de asistență socială. Collegium, Polirom, 2003.	Sala de lectură Internet	1
9.	V. Bodrug Suport de curs Tehnici de lucru cu persoanele abuzate și abuzatorii	Catedra Asistență socială	1
10.	Monitorul oficial	Sala de lectură Internet	1
11.	De la gri la roșu " A treia tranziție" a populației în curs de îmbătrânire din Europa de Est și din fosta URSS Banca Mondială	Catedra Asistență socială	1
12.	Dorina Sălăvăstru Psihologia Educației Collegium Polirom, Iași, 2004	Catedra Asistență socială	1

13.	Adrian Nicolau Manual de psihologie socială Collegium Polirom, București,2004	Catedra Asistență socială	1
14.	Maria Bulgaru Asistența Socială Ghid de practică,,Chișinău,2005,Ed.Lyceum	Catedra Asistență socială	1
15	Maria Bulgaru , Stela Melnicenco Asistența Socială Ghid de Studii, Chișinău, CEP USM,2010	Catedra Asistență socială	1
16	Maria Bulgaru Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale,chișinău,2003 CE USM	Catedra Asistență socială	1
17	Realizarea planului de acțiuni UE- REPUBLICA MOLDOVA(februarie2005-ianuarie-2008),Chișinău,2008	Sala de lectură	1
18	Maria Bulgaru Asistența socială în contextul transformărilor în Republica Moldova	Sala de lectură	5
19	Viorica Aura Păuș Comunicare și resurse umane Educației Collegium Polirom, București,2006	Sala de lectură	2